Проект

вноситься народним депутатом України Моканом В.І. та іншими народними депутатами України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської *ідентичності*

Цей Закон визначає мету, завдання, принципи, напрями, особливості формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності як складової забезпечення національної безпеки України, гарантії участі громадян України, закордонних українців, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства у її реалізації, визначає повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у цій сфері.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

військово-патріотичне виховання – наскрізний виховний процес, спрямований на формування у громадян України оборонної свідомості, підвищення суспільної значущості та поваги до військової служби, мотивації громадян до набуття ними необхідних компетентностей у сфері безпеки і оборони;

волонтер сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності (далі - волонтер) – особа, яка здійснює волонтерську діяльність за напрямом утвердження української національної та громадянської ідентичності;

громадянська освіта – це освіта на основі національних та загальнолюдських цінностей, спрямована на формування та розвиток громадянських компетентностей;

громадянська стійкість – здатність особи виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті та зберігати її в умовах негативних зовнішніх впливів;

громадянські компетентності – сукупність знань, умінь, навичок, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності,

забезпечення прав людини, здорового способу життя, що визначають здатність особи реалізовувати і захищати права та свободи людини і громадянина, відповідально ставитися до обов'язків громадянина, брати активну участь у суспільному житті, підтримувати розвиток демократичного суспільства та утверджувати верховенство права;

громадянсько-патріотичне виховання – наскрізний виховний процес, спрямований на усвідомлення громадянами України власної відповідальності за розвиток успішної країни та важливості турботи про благо українського народу;

духовно-моральне виховання – наскрізний виховний процес, спрямований на формування та розвиток духовних і моральних цінностей громадян України, закордонних українців, а також іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, на основі суспільно-державних (національних) цінностей України;

інститути громадянського суспільства – неприбуткові організації, що діють відповідно до законодавства України;

інфраструктура з утвердження української національної та громадянської ідентичності – будівлі, споруди, інші приміщення, земельні ділянки, на яких вони розташовані, що використовуються суб’єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності для реалізації державної політики та проектів у зазначеній сфері;

координаційна рада з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності – постійно діючий консультативно-дорадчий орган, утворений при Кабінеті Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевому органі виконавчої влади, що бере участь в оцінюванні ефективності державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності та сприяє координації діяльності суб’єктів відносин у зазначеній сфері на відповідній території;

національно-патріотичне виховання – наскрізний виховний процес, спрямований на утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування оборонної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, соціальної активності та відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов’язку із захисту національних інтересів, державної незалежності і територіальної цілісності України;

оборонна свідомість – свідоме сприйняття та готовність громадянина до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України;

проект у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності – сукупність дій та/або засобів з метою створення продукту, блага чи послуги, спрямованих на реалізацію завдань державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямами національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання або громадянської освіти;

суб’єкти відносин у сфері національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання – фізичні та юридичні особи, що беруть участь у реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямами національно-патріотичного або військово-патріотичного виховання;

суб’єкти освітньої діяльності у сфері громадянської освіти – заклади освіти, підприємства, установи, організації та інститути громадянського суспільства, інші юридичні особи, що прямо чи опосередковано сприяють набуттю громадянських компетентностей, працівники

таких юридичних осіб та фізичні особи, які здійснюють освітню діяльність індивідуально;

українська ***громадянська ідентичність*** – стійке усвідомлення громадянином України, закордонним українцем свого політико-правового зв'язку з Україною, українським народом та громадянським суспільством;

українська ***національна ідентичність*** – стійке усвідомлення особою належності до української нації як самобутньої спільноти, об'єднаної назвою, символами, географічним та етносоціальним походженням, історичною пам'яттю, комплексом духовно-культурних цінностей, у тому числі українською мовою і народними традиціями;

фахівець у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності – найманий працівник або особа, яка працює за цивільно-правовим договором чи на громадських засадах, що здобули компетенцію за напрямами національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та/або громадянської освіти, функціональні обов'язки яких включають питання утвердження української національної та громадянської ідентичності;

центр утвердження української національної та громадянської ідентичності – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, що здійснює діяльність з реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на національно-патріотичне, військово-патріотичне виховання та/або громадянську освіту.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

термін "закордонний українець" – у значенні, наведеному в Законі України "Про закордонних українців";

термін "ветерани війни" – у значенні, наведеному в Законі України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

термін "волонтер" – у значенні, наведеному в Законі України "Про волонтерську діяльність";

термін "неприбуткова організація" – у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

терміни "освітній процес" та "викладацька діяльність" – у значенні, наведеному в Законі України "Про освіту";

терміни "сили безпеки" і "сили оборони" – у значенні, наведеному в Законі України "Про національну безпеку України".

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають між юридичними, фізичними особами, суб'єктами владних повноважень у процесі формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Особливості реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності в окремих сферах суспільних відносин можуть встановлюватися іншими

законами України та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відповідні відносини, за умови дотримання вимог цього Закону.

РОЗДІЛ ІІ

ЗАСАДИ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Стаття 3. Правова основа державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Правову основу державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності становлять Конституція України, закони України "Про національну безпеку України", "Про освіту", "Про закордонних українців", "Про волонтерську діяльність", цей Закон, інші нормативно-правові акти України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 4. Мета, основні завдання та пріоритети державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Метою державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є досягнення єдності в українському суспільстві на основі дотримання конституційних гарантій прав і свобод людини і громадянина, шляхом подолання суперечностей соціокультурного, мовного, регіонального чи міжрегіонального та характеру.

2. Основними завданнями державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є:

1) формування у громадян України, у тому числі дітей та молоді:

- активної громадянської позиції на основі поваги до прав людини, духовних цінностей українського народу, національної самобутності;
- оборонної свідомості та громадянської стійкості;
- патріотизму;
- поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави;

2) формування та збереження української національної ідентичності у громадян України, які належать до української нації, закордонних українців;

3) забезпечення розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України;

4) усунення впливів держави-агресора в інформаційній, освітній, культурній сферах України;

5) активізація діяльності інститутів громадянського суспільства для досягнення цілей державної політики в зазначеній сфері;

6) поширення інформації про захисників та захисниць України, формування у суспільстві традицій вшанування пам'яті загиблих захисників та захисниць України;

7) формування готовності громадян до виконання конституційного обов’язку щодо захисту незалежності та територіальної цілісності України;

3. Пріоритети державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності визначаються у Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, що затверджується Президентом України.

Стаття 5. Принципи державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності формується відповідно до цього Закону на основі наукових досліджень, стандартів державної політики з урахуванням прогнозів, статистичних даних, експертних висновків та громадської думки.

Державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності реалізується шляхом здійснення комплексу заходів з національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти, регулювання відносин у сфері співпраці із закордонними українцями з питань утвердження української громадянської ідентичності, виконання інших вимог цього Закону.

2. Основними принципами, що визначають порядок формування державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, є:

1) верховенство права – визнання людини, її прав та свобод найвищими соціальними цінностями, що визначають зміст і спрямованість державної політики у сфері утвердження української громадянської ідентичності;

2) законності – відповідності Конституції та законам України, міжнародним договорам, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України;

3) ефективності – найбільш повне досягнення цілей державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з раціональним використанням визначеного обсягу бюджетних коштів;

4) відсутності дискримінації – рівний доступ усіх суб’єктів до участі у проектах у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) відкритості – прозорість процесу формування і реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, регулярне публічне звітування про результати досягнення її цілей;

6) наступності – нерозривний зв’язок з національною історією, культурою і традиціями українського народу;

7) диспозитивності – свобода у виборі форм реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

8) партнерства – широке застосування форм і методів державно-приватного партнерства, залучення інститутів громадянського суспільства та волонтерів до процесу формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

9) патріотизму – спрямування державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності на формування громадянської стійкості, протидію проявам дискримінації, корупції, колабораціонізму, сепаратизму, пропаганди тоталітарних режимів;

10) системності – комплексного та послідовного здійснення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування цілісної системи світоглядних уявлень, принципів та переконань, що базуються на суспільно-державних (національних) цінностях України;

11) обґрунтованості – визначення пріоритетних напрямів та завдань державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відповідно до суспільних потреб, на підставі результатів соціологічних досліджень, наукових розробок, статистичних даних, з урахуванням кращого міжнародного досвіду;

12) результативності – розроблення та реалізація проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з метою досягнення конкретних вимірюваних показників (результатів);

13) політичної неупередженості – недопущення політичної агітації, пропагування або рекламування політичних партій, рухів чи ідеологічних течій під час реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

14) міжвідомчої і міжсекторальної взаємодії – залучення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів до формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Стаття 6. Ціннісні орієнтири утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Утвердження української національної та громадянської ідентичності базується на суспільно-державних (національних) цінностях України.

2. Суспільно-державні (національні) цінності України є концептуальною основою та консолідуючими чинниками утвердження української національної та громадянської ідентичності, фундаментом для гармонізації інтересів людини, забезпечення стабільності в суспільстві та сталого розвитку держави.

3. Основними суспільно-державними (національними) цінностями України є:

1) ***соборність*** – єдність, неподільність усіх територій України, духовна єдність українців, які проживають на території України, а також єдність усіх громадян України незалежно від національності, спрямована на утвердження справжнього суверенітету і незалежності України, побудову процвітаючої демократичної національної держави;

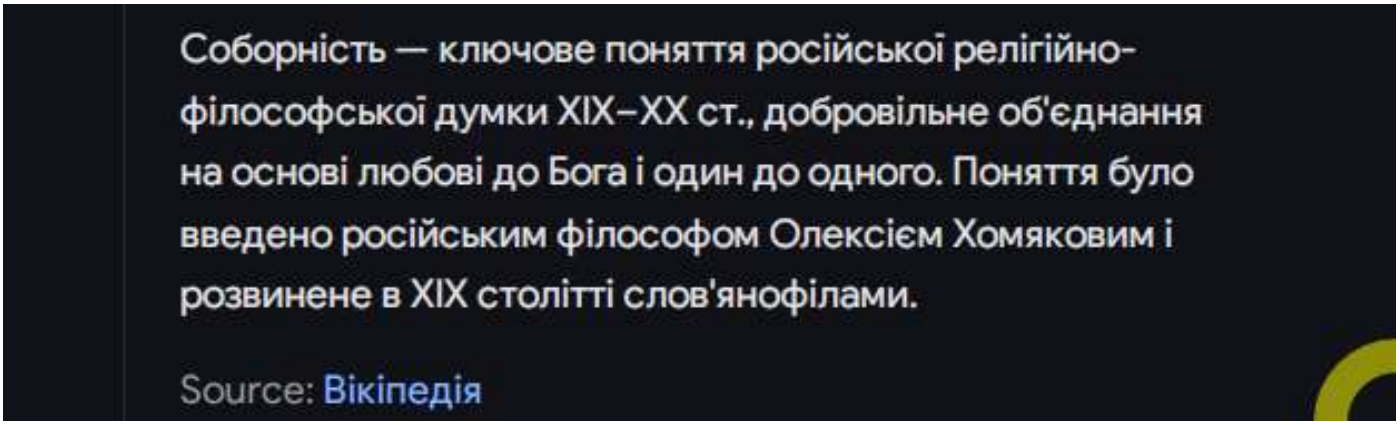

2) самобутність – національна ідентичність, неповторність, оригінальність, які виявляються окремою особою чи групою осіб у ментально обумовленому художньо-мистецькому світосприйнятті, національно прийнятних способах спілкування, діяльності, поведінки.

Самобутність українського народу визначається його історією, культурою, традиціями та українською мовою;

3) воля – здатність, намір, кероване намагання, прагнення досягти мети. Проявом волі українського народу є героїка боротьби за незалежність України, прагнення до самостійності, невпинний пошук шляхів досягнення свободи;

4) гідність – відстоювання своїх духовно-моральних і державницьких позицій, усвідомлення власної ваги та громадянського обов'язку у міжнародному співтоваристві.

Стаття 7. Стратегічні документи державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. ***Стратегічними документами*** державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є:

1) ***Стратегія утвердження української національної та громадянської ідентичності***;

2) державні цільові, регіональні та місцеві програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) плани заходів з утвердження української національної та громадянської ідентичності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

2. У стратегічних документах державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності під час їх розроблення враховуються положення щорічних та позачергових послань Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, інших документів стратегічного характеру, що схвалюються Президентом України, положення Програми діяльності Кабінету Міністрів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 8. Стандарти державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Стандарти державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності розробляються та затверджуються відповідно до цього Закону. Проекти стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності підлягають обов'язковому оприлюдненню і громадському обговоренню на офіційному веб-сайті Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Стандартами державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є:

1) вимоги до кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) вимоги до змісту національно-патріотичного виховання;

3) вимоги до змісту військово-патріотичного виховання;

4) вимоги до змісту громадянської освіти.

5. Держава створює умови для участі громадян у реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також сприяє утворенню центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності з урахуванням потреб та фінансових можливостей регіонів, а також залученню до цих процесів ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності.

Стаття 8. Складові державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Складовими державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є:

1) національно-патріотичне виховання;

2) військово-патріотичне виховання;

3) громадянська освіта.

Стаття 9. Особливості національно-патріотичного виховання

1. Метою національно-патріотичного виховання є формування та утвердження української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості, громадянської стійкості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, соціальної активності та відповідальності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов’язку із захисту національних інтересів, державної незалежності і територіальної цілісності України.

2. Національно-патріотичне виховання охоплює всі сфери життєдіяльності суспільства, насамперед сфери освіти і науки, молодіжну та соціальну сфери, культури і мистецтва, реклами, відновлення та збереження національної пам'яті, краєзнавства, туризму, охорони довкілля, фізичної культури і спорту, профорієнтації на військові спеціальності, цивільної оборони та цивільного захисту, безпеки і оборони України, зв’язків із закордонними українцями.

Основними складовими національно-патріотичного виховання є:

1) громадянсько-патріотичне виховання;

2) духовно-моральне виховання;

3) співпраця із закордонними українцями.

3. Національно-патріотичне виховання стосується громадян України і закордонних українців усіх вікових груп та здійснюється шляхом:

1) популяризації суспільно-державних (національних) цінностей України;

2) здійснення заходів з формування оборонної свідомості та громадянської стійкості;

3) поширення знань про видатних особистостей українського державотворення;

4) залучення інститутів громадянського суспільства до виконання завдань національно-патріотичного виховання;

5) залучення громадян України, насамперед дітей та молоді, до участі в заходах національно-патріотичного спрямування;

6) організації та здійснення виховних і просвітницьких заходів;

7) формування навичок критичного мислення, медіаграмотності та запобігання поширенню недостовірної інформації;

8) залучення закордонних українців до збереження і популяризації української мови, культури, а також формування та збереження національної ідентичності.

4. Громадянсько-патріотичне виховання здійснюється за такими напрямами:

1) формування та утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, любові до України, поваги до державних символів та державної мови;

2) залучення громадян до активної участі в громадському житті;

3) популяризація історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, етапів державотворення та борців за незалежність і територіальну цілісність України, а також українців, досягнення яких увійшли до світової історії;

4) ознайомлення громадян, насамперед дітей та молоді, із засадами функціонування держави, сприяння вивченню Конституції України та законів України;

5) інформування громадян України про важливість здорового способу життя, відповідального ставлення до свого здоров'я, навчання навичкам безпеки життєдіяльності;

6) запобігання проявам негативної поведінки, злочинності, наркоманії, алкоголізму, насамперед серед дітей та молоді;

7) популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;

8) формування сприйняття державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності, важливості забезпечення виконання вимог Конституції України щодо забезпечення державою всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

5. Духовно-моральне виховання здійснюється за такими напрямами:

1) популяризація та поширення україномовного культурного продукту;

2) сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до національно-патріотичного виховання;

3) популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;

3) формування лідерських компетентностей, особистої психологічної та духовної стійкості, проактивної життєвої позиції та усвідомленої громадянської відповідальності;

4) визначення ціннісних засад та етичних стандартів професійної діяльності, що передбачають сумлінне ставлення до виконання своїх обов'язків і запобігання корупції та зловживанню повноваженнями;

5) дбайливе ставлення до довкілля та природних ресурсів держави;

6) вшанування видатних особистостей українського державотворення, захисників України, героїв, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України;

7) залучення закордонних українців до збереження і популяризації української мови, культури, а також формування та збереження національної ідентичності.

6. Співпраця із закордонними українцями щодо формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється відповідно до Закону України "Про закордонних українців" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Стаття 10. Особливості військово-патріотичного виховання

1. Метою військово-патріотичного виховання є формування оборонної свідомості, навчання військовим навичкам, готовності протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам.

2. Військово-патріотичне виховання здійснюється за такими напрямами:

1) формування оборонної свідомості;

2) популяризація військової служби;

3) залучення громадян до сприяння безпеці і обороні України;

4) розвиток військово-прикладного і службово-прикладного спорту, технічної творчості та інновацій;

5) широке залучення школярів до загальнодержавних, регіональних та місцевих заходів військово-патріотичного виховання;

6) обов’язкове викладання предмета "Захист України" під час здобуття повної загальної середньої освіти;

7) підготовка кваліфікованого кадрового потенціалу для організації та здійснення програм, проектів та заходів з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності.

Стаття 11. Особливості громадянської освіти

1. Метою громадянської освіти є формування та розвиток громадянських компетентностей на основі загальнолюдських цінностей та суспільно-державних (національних) цінностей України.

Здобуття громадянської освіти забезпечується суб'єктами освітньої діяльності у сфері громадянської освіти.

2. Громадянська освіта в Україні спрямовується на формування та розвиток громадянських компетентностей через:

1) викладацьку діяльність;

2) просвітницьку діяльність;

3) соціальну рекламу;

4) залучення громадян до процесів формування та реалізації державної, регіональної та місцевої політики;

5) участь громадян у масових просвітницьких заходах.

3. Громадянська освіта охоплює всі види освіти (формальну, неформальну, інформальну), а також всі складники освіти, всі рівні освіти та всі вікові групи громадян.

4. Громадянська освіта має ґрунтуватися на суспільно-державних (національних) цінностях, цінностях особистої ефективності, правдивості та критичного мислення, взаємоповаги, відкритого спілкування та ефективної співпраці, захисту прав людини і громадянина.

Стаття 12. Ключові індикатори ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Ключові індикатори ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є базовими показниками ефективності такої політики та істотними складовими індикаторів розвитку громадянського суспільства, що розробляються і затверджуються відповідно до цього Закону.

2. Ключовими індикаторами ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є показники:

1) збільшення кількості громадян, які пишаються своїм українським походженням та громадянством;

2) зменшення кількості громадян, які виїздять з України за кордон на постійне проживання або залишаються на постійне проживання за кордоном після тимчасового виїзду з України;

3) збільшення кількості громадян України, які повертаються в Україну після виїзду за кордон на постійне проживання, осіб, яким надано статус закордонного українця, закордонних українців, які виявили бажання набути громадянство України;

4) збільшення кількості громадян України та закордонних українців, які подорожують у межах території України з пізнавально-рекреаційною метою;

5) збільшення кількості громадян України, які беруть участь у голосуванні під час виборів та референдумів, що проводяться в Україні відповідно до закону;

6) збільшення кількості громадян України, залучених органами державної влади та органами місцевого самоврядування до процесу формування політики та прийняття управлінських рішень;

7) збільшення кількості громадян України, насамперед дітей та молоді, залучених до проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, що реалізуються на місцевому, всеукраїнському та міжнародному рівні;

8) розширення сфер застосування української мови;

9) збільшення обсягів україномовного інформаційного та культурного продукту;

10) збільшення кількості культурних продуктів, спрямованих на національно-патріотичне та військово-патріотичне виховання;

11) збільшення кількості соціальної реклами, спрямованої на реалізацію завдань державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

12) збільшення відвідуваності закладів, що популяризують культурні надбання українського народу, організовують заходи, присвячені боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України;

13) збільшення кількості глядачів на переглядах творів кіномистецтва, що розкривають героїчне минуле та сьогодення українського народу, його боротьбу за незалежність і територіальну цілісність України;

14) підвищення серед громадян України та закордонних українців рівня знань про видатних особистостей українського державотворення, визначних діячів культури, спортсменів, військових, підприємців та інших визначних представників українського народу;

15) збільшення кількості підготовлених фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, зокрема з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності.

16) функціонування систем добровільної професійної військової підготовки населення та кадрової підготовки вихователів, інструкторів військово-патріотичного виховання;

17) збільшення кількості осіб, які щороку приймаються в добровільному порядку на військову службу (за контрактом) або на добровільних засадах залучаються до служби (праці за трудовим договором) у Збройних Силах України, інших утворених відповідно до закону військових формуваннях, правоохоронних та розвідувальних органах, органах спеціального призначення з правоохоронними функціями, силах цивільного захисту та інших органах, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки та оборони України;

18) зменшення кількості правопорушень, вчинених громадянами України;

19) покращення екологічної ситуації в Україні у результаті діяльності держави, територіальних громад, інститутів громадянського суспільства, установ, підприємств, організацій.

РОЗДІЛ ІІІ

ЗДІЙСНЕННЯ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Стаття 13. Суб’єкти відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Суб'єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, сили безпеки і оборони, юридичні особи та громадяни України, міжнародні організації, іноземні юридичні особи, іноземці та особи без громадянства, сім’я та інші соціальні інститути, що беруть участь у формуванні та реалізації державної політики в зазначеній сфері.

2. Державне регулювання у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах повноважень, визначених цим Законом, здійснюють:

1) Президент України;

2) Кабінет Міністрів України;

3) Національна комісія з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки;

5) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує молодіжну політику;

6) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту;

7) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей ветеранів та осіб, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

8) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва в мирний час та особливий період;

9) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв;

10) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сфері.

3. Територіальні громади в особі органів місцевого самоврядування, сили безпеки і оборони, суб’єкти освітньої діяльності у сфері громадянської освіти та суб’єкти відносин у сфері української національної та громадянської ідентичності, інститути громадянського суспільства, фахівці та волонтери з утвердження української національної та громадянської ідентичності, інші фізичні та юридичні особи, міжнародні організації беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відповідно до цього Закону.

Стаття 14. Національна комісія з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Національна комісія з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності (далі – Національна комісія) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Національна комісія є постійно діючим державним колегіальним органом, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України.

3. Особливості спеціального статусу Національної комісії обумовлюються покладанням на неї специфічних і унікальних завдань та повноважень з метою узгодження інтересів та оперативної координації дій усіх суб’єктів відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, уніфікації підходів та механізмів реалізації державної політики у цій сфері, централізованого оцінювання її ефективності.

4. Метою діяльності Національної комісії є забезпечення збалансованості, системності та ефективності державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, належної координації її реалізації та оцінювання результативності, дотримання інших вимог цього Закону.

5. Основними завданнями Національної комісії є:

1) забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) координація дій суб'єктів відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) методичне забезпечення застосування законодавства у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) оцінювання ефективності державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) забезпечення участі населення України та закордонних українців у проектах у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності та розвиток інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності.

6. Національна комісія є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, що є державною власністю, рахунки в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, а також рахунки, у тому числі в іноземній валюті, відкриті у державних банках для залучення небюджетних коштів на цілі реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Стаття 15. Засади формування Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Національна комісія як колегіальний орган формується у складі семи осіб і набуває повноважень з моменту призначення не менше ніж п'яти осіб.

2. Голова та члени Національної комісії призначаються на посаду та звільняються з посади Кабінетом Міністрів України відповідно до цього Закону та Закону України "Про державну службу".

3. Строк повноважень члена Національної комісії становить три роки. Одна особа не може бути призначена Головою та/або членом Національної комісії більше ніж два строки поспіль.

4. Організаційно-технічне та інше забезпечення діяльності Національної комісії здійснює її апарат.

Положення про апарат Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності затверджується Головою Національної комісії.

Структура апарату затверджується Головою Національної комісії з урахуванням покладених на неї завдань та видатків, передбачених у Державному бюджеті України.

Штатний розпис апарату Національної комісії затверджується Національною комісією за погодженням з Міністерством фінансів України. Гранична чисельність працівників апарату Національної комісії затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Національної комісії.

5. Голова та члени Національної комісії, працівники апарату Національної комісії є державними службовцями і мають відповідні службові повноваження відповідно до цього Закону та Закону України "Про державну службу".

Службові повноваження голови та членів Національної комісії розподіляються та затверджуються рішенням Національної комісії.

6. Умови праці та її оплати, надання відпусток, питання соціального захисту працівників Національної комісії встановлюються відповідно до Закону України "Про державну службу" та мають забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків та стимулювати сумлінну працю.

7. У разі відсутності Голови Національної комісії або неможливості здійснення ним своїх повноважень з інших причин його обов'язки виконує член Національної комісії відповідно до рішення Національної комісії про розподіл службових повноважень Голови та членів Національної комісії.

8. Повноваження Голови та членів Національної комісії можуть бути припинені Кабінетом Міністрів України достроково з підстав, передбачених законодавством про працю та про державну службу.

Стаття 16. Особливості організації діяльності Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Порядок діяльності Національної комісії відповідно до цього Закону визначається Регламентом Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, який за поданням Голови або не менш як трьох членів Національної комісії затверджується більшістю від загального складу Національної комісії.

2. Основною формою роботи Національної комісії є засідання, які проводяться у формі відкритих або закритих слухань. Засідання Національної комісії скликається її Головою за власною ініціативою або на вимогу не менш як трьох членів Національної комісії.

Засідання Національної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні дві третини від її загального складу.

3. Національна комісія у межах повноважень, визначених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України приймає рішення, здійснює організацію і контроль за їх виконанням.

Рішення Національної комісії приймаються більшістю голосів від її загального складу.

4. Для розгляду питань, що мають важливе суспільне значення, засідання Національної комісії проводяться у формі відкритих слухань, у яких мають право брати участь представники інших державних органів, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства.

У разі розгляду на засіданні Національної комісії питань, що належать до компетенції інших державних органів, органів місцевого самоврядування, до участі в такому засіданні обов'язково запрошуються представники відповідних органів з правом дорадчого голосу.

5. Рішення Національної комісії, прийняті в межах повноважень, визначених законом, є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами.

Рішення Національної комісії, які є нормативно-правовими актами, підлягають державній реєстрації у встановленому законодавством порядку.

Рішення Національної комісії можуть бути оскаржені у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, або в судовому порядку.

Національна комісія веде реєстр прийнятих нею рішень та забезпечує вільний доступ до них (крім рішень, що містять інформацію з обмеженим доступом) на своєму офіційному веб-сайті з урахуванням вимог законодавства про захист персональних даних.

6. Національна комісія щороку, до 15 лютого, подає до Кабінету Міністрів України звіт про свою діяльність та результати оцінювання ефективності державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті протягом п’яти днів після подання.

7. Національна комісія під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими органами державної влади, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, науковими установами, громадськими об'єднаннями, професійними спілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами та організаціями.

8. Під час виконання своїх функцій і повноважень Національна комісія діє самостійно у межах, визначених законом. Письмові чи усні вказівки, розпорядження, доручення органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, суб'єктів господарювання, політичних партій, громадських об'єднань, професійних спілок чи їх органів, а також інших осіб, які обмежують повноваження Національної комісії, є незаконним впливом.

9. Національна комісія забезпечує діяльність Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, що діє при Кабінеті Міністрів України.

Стаття 17. Повноваження Національної комісії з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Національна комісія здійснює такі повноваження:

1) формування та реалізація державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, контроль за дотриманням законодавства про утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) розроблення спільно з іншими суб’єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності проектів Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності і подання їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

3) участь у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності та контроль їх дотримання суб’єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) здійснення сертифікації центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності у встановленому нею порядку;

5) узагальнення практики застосування законодавства про утвердження української національної та громадянської ідентичності та внесення пропозицій щодо його вдосконалення у встановленому порядку;

6) направлення звернень до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо перегляду прийнятих ними рішень та нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність із законодавством про утвердження української національної та громадянської ідентичності;

7) здійснення моніторингу заходів, що здійснюються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

8) представлення України у відносинах у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з іншими державами та міжнародними організаціями, укладення у встановленому законодавством порядку міжнародних договорів у зазначеній сфері;

9) забезпечення організації та проведення інформаційних заходів, створення онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності;

10) здійснення моніторингу діяльності центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності, їх нормативно-правового забезпечення, надання методичних рекомендацій щодо їх роботи;

11) забезпечення взаємодії з іншими суб’єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з питань формування та реалізації зазначеної державної політики;

12) участь у підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, замовлення наукових та соціологічних досліджень у зазначеній сфері;

13) участь у розробленні та впровадженні методології здійснення національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти, що базується на результатах наукових досліджень, стандартах державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, міжнародних стандартах та рекомендаціях експертів;

14) участь у вивченні та узагальненні досвіду роботи суб’єктів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

15) здійснення аналізу та моніторингу проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності у взаємодії з науковими та науково-дослідними установами;

16) здійснення методичного, інформаційного, фінансового забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах своєї компетенції, надання рекомендацій щодо змісту і форми проектів у зазначеній сфері;

17) ініціювання встановлення премій, стипендій, інших заохочувальних відзнак за особливі досягнення у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

18) розроблення та затвердження нормативно-правових актів з питань, що належать до її компетенції;

19) здійснення інших повноважень, визначених законом.

Стаття 18. Повноваження інших суб'єктів, що здійснюють державне регулювання у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Президент України у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності:

1) за поданням Кабінету Міністрів України затверджує Стратегію утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Кабінет Міністрів України у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності:

1) вносить на розгляд Президента України проект Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) координує формування та реалізацію державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) затверджує та забезпечує виконання Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) затверджує Порядок розроблення і затвердження стандартів державної політики утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) забезпечує розроблення і затверджує Порядок використання (залучення) особового складу, ресурсів та засобів сил безпеки і оборони, забезпечення заходів безпеки, медичного забезпечення під час здійснення заходів військово-патріотичного виховання;

6) вирішує інші питання у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Кабінет Міністрів України утворює Координаційну раду з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, до складу якої входять представники суб'єктів, що здійснюють державне регулювання у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також представники інститутів громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування та сил безпеки і оборони (за згодою). Положення про Координаційну раду з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення здійснення національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти на всіх рівнях освітнього процесу шляхом включення до освітніх програм та типових навчальних планів питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, у тому числі проектних завдань з вирішення територіальних громад;

2) участь у розробленні проектів Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) методичне забезпечення освітньої діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, участь у розробленні та впровадженні методології національно-патріотичного виховання та військово-патріотичного виховання;

4) формування за погодженням з Національною комісією пропозицій щодо державних пріоритетів у підготовці фахівців, педагогічних, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищенні кваліфікації та перепідготовці кадрів за напрямами національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти;

5) забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розроблення і затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

6) підготовка та поширення рекомендацій щодо організації та здійснення громадянської освіти та набуття громадянських компетентностей шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, що базуються на навчанні через участь (діяльність), а також інформації про наявні канали та платформи дистанційного формування та розвитку громадянських компетентностей;

7) організація реалізації у взаємодії з іншими суб’єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності практичних компонентів громадянської освіти шляхом залучення учасників освітнього процесу до прийняття органами державної влади суспільно важливих рішень;

8) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах компетенції, поширення інформації про них у системі закладів освіти;

9) участь у реалізації заходів та проектів з технічної творчості та інновацій, стимулювання участі в такій діяльності здобувачів освіти;

10) інші повноваження, визначені законом.

4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує молодіжну політику у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення здійснення національно-патріотичного виховання та реалізація комплексних заходів, безпосередньо спрямованих на національно-патріотичне виховання;

2) участь у розробленні проекту Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) участь у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) методичне забезпечення національно-патріотичного виховання, участь у розробленні та впровадженні методології громадянської освіти;

5) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах компетенції, поширення інформації про них;

6) надання громадським об’єднанням у встановленому законодавством порядку державної підтримки на здійснення заходів з національно-патріотичного виховання;

7) формування у громадян оборонної свідомості, здійснення заходів, спрямованих на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов’язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

8) сприяння та участь у здійсненні заходів, спрямованих на розвиток військово-прикладного і службово-прикладного спорту;

9) виховання у дітей та молоді навичок здорового способу життя, формування сталих традицій та мотивації до занять фізичною культурою і спортом як важливих складових повноцінного розвитку людини, її здоров’я та патріотичного виховання;

10) піднесення патріотизму та міжнародного іміджу держави шляхом досягнення спортсменами високих спортивних результатів;

11) інші повноваження, визначені законом.

5. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) сприяння та участь у здійсненні заходів, спрямованих на розвиток військово-прикладного і службово-прикладного спорту;

2) участь у розробленні проекту Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) участь у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) виховання у дітей та молоді навичок здорового способу життя, формування сталих традицій та мотивації до занять фізичною культурою і спортом як важливих складових повноцінного розвитку людини, її здоров’я та патріотичного виховання;

5) піднесення патріотизму та міжнародного іміджу держави шляхом досягнення спортсменами високих спортивних результатів;

6) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності, поширення інформації про них серед закладів фізичної культури і спорту та громадських об’єднань фізкультурно-спортивної спрямованості;

7) інші повноваження, визначені законом.

6. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей ветеранів та осіб, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення залучення ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності до національно-патріотичного виховання та реалізації заходів, безпосередньо спрямованих на військово-патріотичне виховання;

2) забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері залучення ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності до військово-патріотичного виховання;

3) участь у розробленні проекту Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) участь у встановленому законодавством порядку у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) здійснення заходів з популяризації військової служби, формування оборонної свідомості у громадян країни;

6) надання громадським об'єднанням ветеранів у встановленому законодавством порядку фінансової підтримки на конкурсній основі для реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на військово-патріотичне виховання;

7) проведення заходів щодо відзначення на державному рівні ювілейних, пам'ятних та історичних дат, міжнародних днів, пов'язаних із вшануванням ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності, захистом незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, а також формуванням соборності та державності, проголошенням незалежності України;

8) здійснення заходів з формування позитивного образу ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності, популяризації військової історії, налагодження комунікації між ветеранами війни різних поколінь;

9) проведення заходів щодо вшанування пам'яті загиблих ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності ;

10) участь у розробленні та впровадженні методології національно-патріотичного виховання та громадянської освіти;

11) сприяння розвитку спорту ветеранів війни;

12) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах компетенції, поширення інформації про них;

13) інші повноваження, визначені законом.

6. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період, у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) здійснення заходів щодо військово-патріотичного виховання громадян, формування готовності громадян України до захисту незалежності та територіальної цілісності України, популяризації військової служби;

2) сприяння розвитку військово-прикладного і службово-прикладного спорту, спорту ветеранів війни, технічної творчості та інновацій;

3) сприяння реалізації інститутами громадянського суспільства проектів, спрямованих на військово-патріотичне виховання та початкову військову підготовку.

7. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах культури та мистецтв, у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення здійснення духовно-морального виховання громадян, формування та реалізації єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) участь у розробленні проекту Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) участь у встановленому законодавством порядку у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) здійснення заходів з популяризації історії України, її видатних особистостей, пропаганди важливості відновлення та збереження національної пам’яті українського народу, популяризації суспільно-державних (національних) цінностей України, у тому числі за кордоном;

6) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах компетенції, поширення інформації про них у системі закладів культури;

7) інші повноваження, визначені законом.

8. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сфері, у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) здійснення заходів щодо запобігання внутрішньому і зовнішньому культурно-інформаційному впливу, який шкодить національній єдності, підриває засади національної безпеки чи перешкоджає реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) участь у розробленні проекту Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності, Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності, Порядку розроблення і затвердження стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) участь у встановленому законодавством порядку у розробленні стандартів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) забезпечення поширення телерадіоорганізаціями україномовного культурного продукту та соціальної реклами з утвердження української національної та громадянської ідентичності, у тому числі за кордоном;

5) забезпечення трансляції проектів з утвердження української національної та громадянської ідентичності у теле- та радіоефірі;

6) участь у створенні онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності в межах компетенції, поширення інформації про них;

7) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 19. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. До повноважень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) розроблення, затвердження та реалізація регіональних та місцевих програм у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з урахуванням положень Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності та Державної цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) забезпечення формування, оптимізації та розвитку інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) сприяння створенню та діяльності центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності, забезпечення діяльності таких центрів, що належать до комунальної форми власності;

5) сприяння підготовці та підвищенню кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

6) сприяння реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

7) створення умов для залучення громадян до прийняття рішень на регіональному та місцевому рівнях;

8) здійснення інших повноважень, визначених законом.

2. Рада міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації створюють і забезпечують роботу координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності на відповідній території, інших допоміжних органів.

Стаття 20. Повноваження сил безпеки і оборони у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. До повноважень сил безпеки і оборони у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) участь у військово-патріотичному вихованні громадян, насамперед дітей та молоді;

2) участь у підготовці громадян до військової служби, у тому числі допризовній підготовці молоді;

3) організація та здійснення заходів, спрямованих на підвищення престижності військової служби;

4) налагодження взаємодії з органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, надання їм допомоги у військово-патріотичному вихованні громадян, участь у роботі координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) забезпечення національно-патріотичного виховання та громадянської освіти військовослужбовців, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу, працівників сил безпеки і оборони;

6) координація та спрямування роботи закладів освіти з питань добровільної професійної військової підготовки і військово-патріотичного виховання молоді.

Стаття 21. Повноваження суб'єктів освітньої діяльності у сфері громадянської освіти

1. Суб'єкти освітньої діяльності у сфері громадянської освіти:

1) забезпечують здобуття громадянських компетентностей здобувачами освіти, їх громадянсько-патріотичне, військово-патріотичне та духовно-моральне виховання під час здійснення освітньої діяльності;

2) реалізують проекти у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, сприяють у реалізації таких проектів іншими суб'єктами відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) інформують Національну комісію у встановленому нею порядку про результати реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, вносять пропозиції щодо вдосконалення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) здійснюють підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) долучають громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях та тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, до реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на громадянську освіту, у тому числі із застосуванням онлайн-інструментів здобуття громадянської освіти;

6) беруть участь у науковому і методичному забезпеченні освітньої діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. До повноважень органів управління у сфері освіти належать такі повноваження у сфері української національної та громадянської ідентичності:

1) забезпечення впровадження в освітній процес на всіх рівнях освіти, у тому числі включення до освітніх програм та типових навчальних планів, питань щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування оборонної свідомості;

2) забезпечення включення до освітньо-професійних програм під час формування державних стандартів освіти питань щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності, формування оборонної свідомості;

3) участь у підготовці (перепідготовці, підвищенні кваліфікації) фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) методичне забезпечення закладів освіти з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) сприяння реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності в закладах освіти.

3. Заклади освіти та інші суб'єкти освітньої діяльності в межах освітнього процесу:

1) забезпечують національно-патріотичне, військово-патріотичне виховання та громадянську освіту здобувачів освіти;

2) реалізують проекти у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, сприяють реалізації таких проектів іншими суб'єктами освітньої діяльності;

3) виконують інші повноваження, визначені цим Законом.

Стаття 22. Повноваження суб'єктів сфери фізичної культури і спорту у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. До повноважень суб'єктів сфери фізичної культури і спорту у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) формування позитивної громадської думки щодо впливу фізичної культури і спорту на розвиток суспільства;

2) формування у громадян сталих традицій та мотивації до занять фізичною культурою і спортом як важливої складової повноцінного розвитку людини, її здоров'я та патріотичного виховання;

3) проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, спрямованих на національно-патріотичне виховання та формування здорового способу життя;

4) піднесення патріотизму та міжнародного іміджу держави шляхом досягнення спортсменами високих спортивних результатів.

5) формування у громадян почуття гордості за свою країну на прикладі перемог та здобутків в сфері фізичної культури і спорту.

Стаття 23. Повноваження суб'єктів діяльності у сфері культури та закладів культури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. До повноважень суб'єктів діяльності у сфері культури та закладів культури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) формування національного мовно-культурного простору на основі утвердження державної мови, стійкості його ціннісної основи до зовнішніх впливів;

2) сприяння створенню, розвитку, підвищенню якості та популяризації україномовного культурно-інформаційного продукту та забезпеченню доступу до нього;

3) здійснення єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) відродження та розвиток української культури, всіх видів мистецтв, креативних індустрій;

5) здійснення заходів з популяризації історії України, її видатних особистостей.

Стаття 24. Повноваження суб'єктів відносин у сфері національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання

1. До повноважень суб'єктів відносин у сфері національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання, відповідальних за організацію та/або реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на національно-патріотичне або військово-патріотичне виховання, належить:

1) забезпечення дотримання рекомендацій Національної комісії щодо змісту та форм проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на національно-патріотичне або військово-патріотичне виховання;

2) сприяння в реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності іншими суб'єктами;

3) інформування Національної комісії у встановленому нею порядку про результати реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, вносять пропозиції щодо вдосконалення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Стаття 25. Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Для реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямованих на національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання та громадянську освіту, створюються центри утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Основними завданнями центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності є:

1) реалізація державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом участі в реалізації заходів державних, регіональних та місцевих цільових програм або здійснення власних заходів у зазначеній сфері;

2) надання інформаційної підтримки фахівцям у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності та волонтерам;

3) забезпечення умов для набуття громадянами громадянських компетентностей, вдосконалення знань та навичок, необхідних в умовах воєнних дій чи надзвичайних ситуацій;

4) забезпечення роботи гуртків, клубів та інформаційних центрів;

5) залучення ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників Революції Гідності до процесів утвердження української національної та громадянської ідентичності.

3. Засновниками центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності можуть бути органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні особи та юридичні особи приватного права.

Засновниками центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності не можуть бути:

1) громадяни держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом;

2) юридичні особи з іноземними інвестиціями держави-агресора або держави-окупанта, юридичні особи, зареєстровані на території держави-агресора або держави-окупанта, юридичні особи, кінцевий бенефіціарний власник (контролер) яких є резидентом чи громадянином держави-агресора або держави-окупанта.

4. Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності можуть створюватися на базі майна їх засновників або інших осіб згідно з договором про використання такого майна.

5. Статус, організаційно-правова форма центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності визначаються їх засновниками.

Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності діють на підставі установчих документів, що затверджуються їх засновниками відповідно до законодавства, та можуть працювати за напрямами національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти або за одним із них, реалізувати комплексні або вузькоспеціалізовані проекти.

Питання функціонування центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності визначаються Типовим положенням про центри утвердження української національної та громадянської ідентичності, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності незалежно від форми власності мають рівні права та обов’язки відповідно до законодавства.

6. Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності для здійснення діяльності з реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності підлягають обов’язковій сертифікації відповідно до цього Закону.

7. Проведення в центрах утвердження української національної та громадянської ідентичності діяльності політичних партій, зокрема створення осередків політичних партій, та втручання в будь-який спосіб у діяльність таких центрів забороняється.

У центрах утвердження української національної та громадянської ідентичності забороняється зберігання, розміщення, розповсюдження реклами, плакатів, подарунків, стендів, листівок, аудіо- чи відеоматеріалів, інших матеріальних чи нематеріальних об’єктів (крім наукової, навчальної та методичної літератури, матеріалів офіційного листування), які містять:

1) найменування чи символіку політичних партій, громадських організацій чи їх об’єднань, благодійних організацій, назви чи символіка яких співзвучні з назвами та символікою політичних партій;

2) зображення, прізвища, імена та по батькові осіб, які є керівниками політичної партії або обласних, міських, районних організацій чи інших структурних утворень політичної партії.

9. Моніторинг діяльності центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється відповідно до критеріїв та в порядку, визначених Національною комісією.

10. Фінансове забезпечення центрів утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється за рахунок коштів засновників та інших джерел, не заборонених законодавством.

11. Центри утвердження української національної та громадянської ідентичності мають право:

1) отримувати цільове бюджетне фінансування на реалізацію заходів державних цільових, регіональних та місцевих програм, виконавцями яких їх визначено;

2) отримувати фінансову, інформаційну, методичну, організаційну допомогу та інші види державної підтримки на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності у встановленому законодавством порядку, а також підтримку, що надається за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством;

3) обладнувати навчальні кабінети, стрілецькі тири, навчальні місця для занять з вогневої підготовки, кімнати для зберігання навчальної зброї, смуги перешкод, стройові майданчики, місця для метання макетів ручних гранат, навчально-тренувальні комплекси тощо.

Стаття 26. Фахівці та волонтери у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності реалізується фахівцями та волонтерами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Метою діяльності фахівців та волонтерів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є реалізація державної політики в зазначеній сфері з дотриманням вимог цього Закону, інших законів України, залученням широкого кола громадян, інститутів громадянського суспільства.

3. До процесу підготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності залучаються заклади освіти, центри утвердження української національної та громадянської ідентичності та інститути громадянського суспільства.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування надають всебічну підтримку фахівцям та волонтерам у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності для забезпечення належної реалізації ними державної політики в зазначеній сфері.

Стаття 27. Участь інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Інститути громадянського суспільства беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відповідно до законодавства.

2. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування сприяють інститутам громадянського суспільства в реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

3. Інститути громадянського суспільства мають право:

1) отримувати фінансову, інформаційну, методичну, організаційну допомогу та інші види державної підтримки на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності (щодо національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання або громадянської освіти) у встановленому законодавством порядку, а також підтримку, що надається за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством;

2) брати участь у виконанні державних цільових, регіональних та місцевих програм у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) створювати центри утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) володіти об’єктами інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) брати участь у підготовці фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності у встановленому порядку;

6) брати участь в оцінюванні ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

7) вносити кандидатури своїх представників до складу координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, інших допоміжних органів, що утворюються для вирішення питань, що прямо чи опосередковано стосуються національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання чи громадянської освіти;

8) за погодженням із закладами освіти, охорони здоров’я, культури, соціального захисту, фізичної культури і спорту, центрами утвердження української національної та громадянської ідентичності, молодіжними центрами, іншими установами брати участь у підготовці та реалізації проектів, спрямованих на національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання чи громадянську освіту, що реалізуються на базі таких закладів.

4. Інститути громадянського суспільства зобов’язані:

1) звітувати у встановленому порядку про використання наданої їм допомоги чи інших видів державної підтримки для реалізації проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) дотримуватися інших вимог законодавства про утвердження української національної та громадянської ідентичності.

РОЗДІЛ IV

ФІНАНСОВЕ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Стаття 28. Організаційно-правові засади та джерела фінансового забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Фінансове забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється відповідно до цього Закону та інших нормативно-правових актів за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг коштів державного бюджету, що спрямовується на реалізацію державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, щороку визначається в Законі України про Державний бюджет України на відповідний рік.

2. Фінансування проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності може здійснюватися також за рахунок добровільних внесків фізичних і юридичних осіб, у тому числі нерезидентів України, добровільних внесків урядів, агентств та установ іноземних держав (крім держави-агресора), міжнародних фінансових та інших організацій, зокрема у формі цільових грантів.

Фінансування проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності громадянами або резидентами держави-агресора, а також юридичними особами, засновниками та/або власниками яких є громадяни або резиденти держави-агресора, забороняється.

3. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування при формуванні відповідних бюджетів передбачають видатки на реалізацію державних, регіональних та місцевих програм з утвердження української національної та громадянської ідентичності.

4. Забороняється зміна цільового призначення об’єктів інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності, наданих органами державної влади, органами місцевого самоврядування у користування суб’єктам відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, без згоди Національної комісії, якщо така зміна припинить використання зазначених об’єктів для цілей утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Стаття 29. Науково-методичне забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Науково-методичне забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюють суб’єкти, що здійснюють державне регулювання в зазначеній сфері, відповідно до повноважень, визначених цим Законом, спільно з Національною академією наук України, Національною академією педагогічних наук України та у взаємодії з відповідними інститутами громадянського суспільства.

2. Науково-методичне забезпечення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється шляхом:

1) розроблення і видання методичних матеріалів з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності;

2) здійснення моніторингу ефективності державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

3) проведення соціологічних досліджень щодо оцінки суспільством державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

4) видання навчальної та науково-методичної літератури, створення інших матеріалів з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності;

5) організації співпраці із закладами, установами, організаціями для підвищення ефективності наукового та навчально-методичного забезпечення;

6) організації наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, виставок з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності.

РОЗДІЛ V

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Стаття 30. Міжнародне співробітництво у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Міжнародне співробітництво у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснюється відповідно до законів України та міжнародних договорів, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Органи державної влади сприяють міжнародному співробітництву з питань національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти, зокрема шляхом укладення відповідних міжнародних договорів, участі в роботі міжнародних організацій, обміну інформацією про проекти у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, підтримки програм міжнародних обмінів, сприяння участі інститутів громадянського суспільства у міжнародних структурах, програмах, проектах та заходах.

3. Національна комісія, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування мають право укладати договори про співробітництво, налагоджувати прямі зв'язки з громадськими організаціями, центрами та установами іноземних держав (крім держави-агресора), що працюють у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, міжнародними організаціями, фондами, іншими суб’єктами відповідно до законодавства України.

РОЗДІЛ VI

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Стаття 31. Відповідальність за порушення законодавства про утвердження української національної та громадянської ідентичності

1. Особи, винні у порушенні законодавства про утвердження української національної та громадянської ідентичності, несуть відповідальність згідно із законом.

2. Особи, які здійснюють незаконний вплив на виконання функцій і повноважень Національною комісією, її посадовими особами, несуть адміністративну та кримінальну відповідальність відповідно до закону.

РОЗДІЛ VII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через один рік після його опублікування.

2. Установити, що до затвердження Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності у встановленому цим Законом порядку державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності реалізується на засадах, визначених цим Законом та Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 "Про Стратегію національно-патріотичного виховання".

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у статті 32 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

назву доповнити словами "утвердження української національної та громадянської ідентичності";

пункт "а" доповнити підпунктом 11 такого змісту:

"11) сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, створення умов для національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти";

2) у Законі України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами):

пункт 3 частини першої статті 2 після слів "програм охорони довкілля" доповнити словами "програм утвердження української національної та громадянської ідентичності";

пункт 6 частини першої статті 13, пункт 1 частини першої статті 22 доповнити словами "утвердження української національної та громадянської ідентичності";

3) частину четверту статті 1 Закону України "Про Збройні Сили України" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 48, ст. 410 із наступними змінами) після слів "проведення військових інформаційно-психологічних операцій" доповнити словами "заходів з військово-патріотичного виховання громадян України";

4) абзац шостий частини другої статті 10 Закону України "Про оборону України" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 49, ст. 420 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"проводить державну військову кадрову політику, забезпечує розвиток військової освіти і науки, зміцнення дисципліни та правопорядку, військово-патріотичне виховання особового складу, здійснює заходи щодо військово-патріотичного виховання громадян України";

5) частину третю статті 23 Закону України "Про дошкільну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259) доповнити абзацом шостим такого змісту:

"формування української національної та громадянської ідентичності, виховання патріотизму";

6) частину другу статті 12 Закону України "Про рекламу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"2. Соціальна реклама не повинна містити посилань на конкретний товар та/або його виробника, на рекламодавця (крім випадків, коли рекламодавцем є громадське об'єднання чи благодійна організація або меценат фізичної культури і спорту (під час підготовки та проведення офіційних спортивних заходів), або підрозділ сил безпеки чи оборони, що бере участь в організації заходів з військово-патріотичного виховання), на об'єкти права інтелектуальної власності, що належать виробнику товару або рекламодавцю соціальної реклами, крім реклами національних фільмів.

Реклама національних фільмів, а також проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності прирівнюється до соціальної реклами та може розміщуватися і розповсюджуватися, за умови дотримання вимог, встановлених абзацом дванадцятим частини першої статті 8 цього Закону";

7) у Законі України "Про закордонних українців" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 25, ст. 343 із наступними змінами):

статтю 1 доповнити частиною другою такого змісту:

"Термін "українська національна ідентичність" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності";

пункт 1 частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

"1) українська національна ідентичність";

8) частину третю статті 1 Закону України "Про волонтерську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 42, ст. 435 із наступними змінами) після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"утвердження української національно та громадянської ідентичності".

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом дванадцятим;

9) частину другу статті 5 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892) доповнити словами "сприяти їх залученню до процесів утвердження української національної та громадянської ідентичності";

10) у Законі України "Про вищу освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004 із наступними змінами):

частину другу статті 1 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Терміни "українська громадянська ідентичність", "українська національна ідентичність", "оборонна свідомість" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності";

частину другу статті 3 доповнити пунктом 1^1 такого змісту:

"1^1) сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, вихованню патріотизму, формуванню оборонної свідомості";

11) абзац одинадцятий частини першої статті 12 Закону України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 із наступними змінами) після слів "пов’язані з ідеями демократії" доповнити словом "патріотизму".

4. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня опублікування цього Закону:

на базі Міжвідомчої комісії з питань національно-патріотичного виховання утворити Координаційну раду з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Кабінеті Міністрів України;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова

Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК